

Regeringens proposition

2002/03:95

Vakansstatistik

Prop.
2002/03:95

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Harpsund den 6 mars 2003

Göran Persson

Gunnar Lund
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lägger regeringen fram förslag till ändring i lagen om den officiella statistiken. Förslaget innebär att lagen utökas med uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2003.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken	4
3	Ärendet och dess beredning.....	5
4	Bakgrund	5
5	Uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser.....	6
6	Ekonomiska konsekvenser	7
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	8
8	Författningskommentar	8
Bilaga 1	Statistiska centralbyråns skrivelse	9
Bilaga 2	Statistiska centralbyråns konsekvensanalys	11
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	15
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 mars 2003	16

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2002/03:95

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken

Prop. 2002/03:95

Härigenom föreskrivs att 7 § i om lagen (2001:99) om den officiella statistiken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Näringsidkare skall för den officiella statistiken lämna uppgifter om

1. namn och person- eller organisationsnummer för den som bedriver verksamheten,

2. produktion av varor och tillhandahållande av tjänster,

3. förbrukning av varor och anlåtande av tjänster,

4. antalet anställda *samt* deras sysselsättning, löner och yrken,

4. antalet anställda, deras sysselsättning, löner och yrken *samt vakanser,*

5. lagerhållning,

6. investeringar,

7. beställningar, köp, försäljningar och leveranser av varor och tjänster,

8. priser för varor och tjänster,

9. intäkter och kostnader,

10. import och export,

11. energiåtgång,

12. tillgångar och skulder,

13. sparande samt kapital-, kredit- och valutaförhållanden,

14. omfattning av upplåtelse av nyttjanderätt,

15. miljöskyddskostnader.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen föreslog i vårpropositionen 2000 att Statistiska centralbyrån (SCB) skulle få medel för att producera löpande vakansstatistik. Regeringen anförde därvid bl.a. följande. ”En tillförlitlig och heltäckande statistik om vakanser behövs. En sådan statistik ger information om hur rekryteringsproblem bidrar till arbetslöshet och om lönebildningens förutsättningar. Som exempel kan nämnas att en hög vakanskvot kan leda till lönekonkurrens och löneglidning. Den vakansstatistik som finns i dag bygger på lediga platser som anmäls till arbetsförmedlingen. Den är bristfällig i flera avseenden.” Regeringens förslag antogs av riksdagen och SCB har därefter påbörjat produktionen av vakansstatistik.

SCB har i en skrivelse till regeringen föreslagit att lagen (2001:99) om den officiella statistiken (statistiklagen) utökas med uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser. SCB har därefter kompletterat sin skrivelse med en konsekvensanalys. Skrivelsen och konsekvensanalysen finns i *bilaga 1 och 2*. Ärendet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2003/286).

Lagförslaget har inte remitterats till Lagrådet. Regeringen anser att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse på grund av frågans beskaffenhet eftersom begreppet vakanser är närliggande till de begrepp som för närvarande regleras i 7 § 4 statistiklagen.

4 Bakgrund

I lagen (2001:99) om den officiella statistiken (prop. 2000/2001:27, bet. 2000/01:FiU15, rskr. 2000/01:151) anges att officiell statistik skall finnas för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. Den skall vara objektiv och allmänt tillgänglig. Regeringen meddelar bestämmelser om vilka myndigheter som ansvarar för den officiella statistiken och vad den officiella statistiken består av. Bestämmelser om uppgiftsskyldighet för enskilda och kommuner måste enligt 8 kap. 3 och 5 §§ regeringsformen meddelas i lag. Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 7-11 §§ statistiklagen. Förarbetena till bestämmelserna står främst att finna i motivuttalandena till den gamla statistiklagen (lagen [1992:889] om den officiella statistiken), prop. 1991/92:118. Där sägs bl.a. att den officiella statistiken till stor del bygger på uppgifter som hämtas från statliga register. Många uppgifter hämtas in från allmänheten genom undersökningar där uppgiftsskyldighet inte föreligger. De uppgifter som inte kan erhållas på detta sätt och som inte heller inhämtas med uppgiftsskyldighet i annan lag, men som behövs för den officiella statistiken är den som omfattas av uppgiftsskyldighet. Uppgiftsskyldighetens omfattning i den nuvarande statistiklagen är i stort

sätt oförändrad i förhållande till den gamla lagen. Den gamla lagens uppgiftsskyldighet byggde i sin tur på då gällande förordningar och praxis.

Vakansstatistiken före år 2000 har enbart bestått av Arbetsmarknadsstyrelsens statistik om lediga platser vid den offentliga arbetsförmedlingen. Denna statistik har emellertid sina begränsningar. För det första täcker den inte hela arbetsmarknaden. Arbetsgivarna anmäler nämligen inte alla lediga platser på det sätt som anges i lagen (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen. För det andra ger statistiken ingen information om vilka lediga platser som är förbundna med arbetskraftsbrist.

SCB har i sin skrivelse upplyst att bortfallet vid produktionen av vakansstatistik är ca 30 procent och berör främst de större arbetsgivarna. I en pilotstudie som SCB gjort avseende vakansstatistik till EU:s statistikkontor, Eurostat, har det visat sig att de större arbetsställena är obenägna att lämna in uppgifter till statistiken så länge uppgiftslämnandet är frivilligt. Det höga bortfallet ger, enligt SCB, ett resultat som inte är tillförlitligt. Bortfallet behöver således minskas. SCB har därför hemställt att 7 § lagen om den officiella statistiken skall utökas med uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser.

5 Uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser

Regeringens förslag: Lagen om den officiella statistiken utökas med uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser.

Skrivelsens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS)* framhåller att SCB och AMS planerar ett samarbete när det gäller statistik som belyser efterfrågan på arbetskraft. Med en heltäckande vakansstatistik som håller hög kvalitet ser AMS klart förbättrade möjligheter att analysera flaskhalsarna på arbetsmarknaden som kan hindra att full sysselsättning uppnås. *Näringslivets nämnd för regelgranskning* kan tillstyrka förslaget endast under förutsättning att lagen (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen (lagen om obligatorisk platsanmälan) omprövas med sikte på ett frivilligt system. Anledningen är att vakansstatistiken är nära besläktad med statistik över lediga platser som baseras på arbetsgivarnas uppgiftsskyldighet om lediga platser. Det borde ligga i linje med regeringens mål för regelförenkling att vara mycket noggrann i överväganden om att införa nya uppgiftsskyldigheter. Införs en ny uppgiftsskyldighet med liknande syften borde samtidigt liknande uppgiftsskyldigheter slopas.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen beslöt i vårpropositionen år 2000 att ge SCB medel för produktion av löpande vakansstatistik. Regeringens anser att det är angeläget att vakansstatistiken, som är

officiell statistik, håller hög kvalitet. Flera remissinstanser, däribland AMS, Konjunkturinstitutet, Institutet för social forskning och Företagarnas riksorganisation har också framhållit att det är väsentligt att det finns tillförlitlig vakansstatistik. Såsom framgår av SCB:s skrivelse är bortfallet i undersökningen så stort att resultatet inte blir tillförlitligt. Det finns därför skäl att införa uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser i statistiklagen. Det är samtidigt angeläget att den uppgiftsskyldighet som åläggs både enskilda och offentliga arbetsgivare inte blir större än nödvändigt och inte gäller uppgifter som är likartade.

Syftet med lagen om obligatorisk platsanmälan är att få en effektivare sammanföring mellan arbetssökande och lediga platser. Detta förutsätter att arbetsförmedlingen hanterar de lediga platserna effektivt och erbjuder bra service till arbetsgivare. Regeringen avser att se över och identifiera eventuell onödig administration för företagen i samband med platsanmälan. Syftet med översynen är att minska företagens administrativa börda. I övrigt skall översynen leda fram till förslag om hur arbetsförmedlingarna kan underlätta och förbättra platsförmedlingsinsatserna till småföretagen.

6 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen i propositionen får inga nämnvärda ekonomiska konsekvenser.

I SCB:s skrivelse anges att ca 27 000 uppgiftslämnare per kvartal omfattas av vakansundersökningen. Av urvalet byts ca 20 procent ut varje halvår. SCB beräknar en total tidsåtgång på ca 15 100 timmar för den årliga produktionen för samtliga uppgiftslämnare, vilket i genomsnitt motsvarar 27 minuter per uppgiftslämnare och år. SCB arbetar aktivt med att ta fram alternativ till att lämna uppgifter för statistik i blankettform för att minska uppgiftslämnarnas administrativa börda.

Remissinstanserna: *Svenska Kommunförbundet* och *Landstingsförbundet* anför att uppgiftslämnandet blir ytterst tidskrävande genom att redovisningen måste sammanställas manuellt. Detta innebär att den tidsåtgång för uppgiftslämnandet som SCB beräknat inte är relevant för kommuner och landsting. Förbunden menar vidare att den s.k. finansieringsprincipen skall tillämpas i frågan om lagstadgad uppgiftslämnarplikt för vakansstatistik.

Skälen för regeringens bedömning: SCB har framfört till regeringen att en dialog för att kunna lösa de problem som förbunden framfört pågår. Regeringen utgår därför ifrån att frågorna kommer att lösas. Vad gäller den s.k. finansieringsprincipen framgår av prop. 1993/94:150 Bilaga 7 att den inte omfattar statliga beslut om åtgärder som inte direkt tar sikte på, men som ändå får direkta ekonomiska effekter för kommunsektorn.

Med en genomsnittlig timkostnad, som regeringen uppskattar till 600 kr, och på grundval av de uppgifter SCB anger i sin skrivelse beträffande antalet uppgiftslämnare och tidsåtgång, kan arbetsgivarnas totala kostnad

per år beräknas uppgå till 9 060 000 kr. Den genomsnittliga kostnaden per arbetsgivare och år uppgår då till 270 kr. Dessa kostnader får enligt regeringens bedömning anses vara marginella. Prop. 2002/03:95

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

<p>Regeringens förslag: Lagändringen skall träda i kraft den 1 juli 2003. Några övergångsbestämmelser behövs inte.</p>

SCB:s skrivelse: SCB har inte föreslagit några övergångsbestämmelser i sin skrivelse.

Skälen för regeringens förslag: Lagändringen bör kunna träda i kraft den 1 juli 2003. Några övergångsbestämmelser behövs inte.

8 Författningskommentar

7 §

Bestämmelsen har kompletterats med uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser.

Med vakanser avses både arbetskraftsefterfrågan, dvs. lediga platser och arbetskraftsbrist, dvs. obesatta platser. En ledig plats uppstår när en arbetsgivare börjar att rekrytera en person, t.ex. genom att anmäla personalbehov till arbetsförmedlingen, och den försvinner när arbetsgivaren anställer en sökande person. Förändringar av antalet lediga platser avspeglar därför förändringar i arbetskraftsefterfrågan. Men antalet lediga platser avspeglar inte nödvändigtvis arbetskraftsbrist. Arbetskraftsbrist föreligger först om arbetsgivaren inte hinner rekrytera en person i så god tid att personen kan börja den dag arbetsgivaren önskar. I en sådan situation har arbetsgivaren en obesatt plats från önskad tillträdesdag till faktisk tillträdesdag.

Förslag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken

Statistiska centralbyrån (SCB) föreslår att lagen om den officiella statistiken utökas med uppgiftsskyldighet för uppgifter om vakanser, att gälla från och med den 1 januari 2002.

Huvudanvändarna av vakansstatistiken lämnade 1999-06-30 tillsammans med SCB en skrivelse till Näringsdepartementet, i vilken man föreslog att den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken (KS) skulle utökas med insamling av uppgifter om vakanser. Regeringen föreslog i vårpropositionen 2000 att SCB skulle få ett anslag om 3,6 mkr/år för att producera en löpande vakansstatistik. Regeringen anförde därvid bl.a. följande. En tillförlitlig och heltäckande statistik om vakanser behövs. En sådan statistik ger information om hur rekryteringsproblem bidrar till arbetslöshet och om lönebildningens förutsättningar. Som exempel kan nämnas att en hög vakanskvot kan leda till lönekonkurrens och löneglidning. Den vakansstatistik som tidigare fanns byggde på lediga platser som anmälts till arbetsförmedlingen och var bristfällig i flera avseenden.

För den utökade insamlingen av uppgifter om vakanser föreligger inte uppgiftsskyldighet.

Under tredje kvartalet 2000 har produktionen av vakansstatistiken påbörjats med insamling av uppgifter från den privata sektorn. Bortfallet ligger på ca 30 procent och berör framförallt de större arbetsställena. För den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken föreligger uppgiftsskyldighet. Här ligger bortfallet på ca 6 procent och i stort sett alla de större arbetsställena svarar. I en pilotstudie avseende vakansstatistik som SCB har gjort för Eurostat har det visat sig att de större arbetsställena är obenägna att lämna in uppgifter till statistiken så länge uppgiftslämnandet är frivilligt. Det höga bortfallet ger ett resultat som inte är tillräckligt tillförlitligt. Bortfallet behöver således minskas.

Eurostat – EU:s statistikkontor – har påbörjat ett arbete där man ser över möjligheterna att enas kring ett teoretiskt och statistiskt användbart koncept för vakanser som lätt kan realiseras i en företagsbaserad urvalsundersökning. I dagsläget rekommenderas medlemsländerna att så snabbt som möjligt endera utföra en pilotstudie (provundersökning) eller introducera en löpande undersökning. Arbetet med en förordning för vakansstatistiken har påbörjats men det kan ta lång tid innan ett beslut av Rådet och parlamentet har fattats. Eurostats planering för ett ikraftträdande har nyligen förskjutits från 2002 till 2003.

Vakansstatistiken utgör officiell statistik och det är väsentligt att statistiken kan hålla en hög kvalitet. Regeringen har i bl.a. propositionen om en ny statistiklagstiftning (prop. 2000/2001:27) framhållit att när statistik utgör officiell statistik så bör uppgiftsinsamlingen vara förenad

med uppgiftsskyldighet. Med hänsyn till att insamlandet av uppgifter på frivillig väg inte har fungerat tillräckligt väl skulle bestämmelserna i lagen om den officiella statistiken behöva ändras så att även uppgifter till vakansstatistiken kan hämtas in med uppgiftsplikt. Huvudanvändarna av vakansstatistiken, Arbetsmarknadsstyrelsen, Konjunkturinstitutet, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering och Institutet för social forskning, har också i skrivelser till Näringsdepartementet under våren 2001 begärt att uppgiftsskyldighet införs snarast möjligt för att statistiken skall kunna tillgodose deras behov. I de samråd SCB har haft med Näringslivets Nämnd för Regelgranskning (NNR), Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet har ingen av organisationerna haft något att invända ifråga om en framtida uppgiftsskyldighet.

Hemställan

SCB hemställer mot bakgrund av det ovan angivna att 7 § lagen om den officiella statistiken ändras så att skyldigheten att lämna uppgifter omfattar även uppgifter om vakanser, se bilaga.

Behovet av vakansstatistik och statistik över lediga platser

Regeringen föreslog i vårpropositionen 2000 att SCB skulle få medel för att producera en löpande vakansstatistik. Regeringen anförde därvid bl.a. följande. ”En tillförlitlig och heltäckande statistik om vakanser behövs. En sådan statistik ger information om hur rekryteringsproblem bidrar till arbetslöshet och om lönebildningens förutsättningar. Som exempel kan nämnas att en hög vakanskvot kan leda till lönekonkurrens och löneglidning. Den vakansstatistik som tidigare fanns byggde på lediga platser som anmälts till arbetsförmedlingen och var bristfällig i flera avseenden.” Regeringens förslag antogs av riksdagen.

Behovet av vakansstatistik har betonats av huvudanvändarna i Sverige och av ECB och Kommissionen (DG5) i EU. En EG-förordning om vakansstatistik i EU:s medlemsländer från och med 2003 är under utarbetande inom Eurostat. Vakansstatistik behövs framför allt för att belysa arbetskraftsbrist på olika delar av arbetsmarknaden. Sådan information behövs som underlag för åtgärder (av arbetsförmedlingen och andra myndigheter) som minskar företagens rekryteringsproblem genom att förbättra matchningsprocesserna på arbetsmarknaden. Men information om arbetskraftsbrist underlättar dessutom bedömning av risker för löneglidning och inflation och utgör därmed också ett viktigt underlag för allmän ekonomisk politik, inklusive penningpolitik.

Vakansstatistiken i Sverige (och många andra länder) har före år 2000 enbart bestått av statistik om lediga platser vid den offentliga arbetsförmedlingen. Denna statistik har emellertid allvarliga begränsningar. För det första täcker AMS-statistiken inte hela arbetsmarknaden. Arbetsgivarna anmäler nämligen inte alla lediga platser som de borde anmäla enligt en bokstavlig tolkning av lagen om obligatorisk platsanmälan. Detta är sedan länge dokumenterat på indirekt väg, genom jämförelser av antalet nyanmälda platser vid arbetsförmedlingen med det totala antalet nyanställningar i ekonomin enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU). Idag framgår detta direkt av SCB:s nya vakansstatistik. Exempelvis var andra kvartalet 2001 det totala antalet lediga platser ca 71 700 enligt SCB medan antalet (kvarstående) platser anmälda till förmedlingen var ca 30 100 enligt AMS (kvartalsmedeltal). Det är också sedan länge allmänt accepterat att arbetsgivarna inte anmäler samtliga lediga platser till arbetsförmedlingen utan bara de platser som det är meningsfullt att anmäla.

För det andra ger AMS-statistiken ingen information om vilka lediga platser som är förbundna med arbetskraftsbrist. Den mäter bara antal pågående rekryteringsprocesser (lediga platser) och inte vilka av dessa som avspeglar rekryteringsproblem. En ledig plats uppstår när ett företag börjar rekrytera (t ex genom att anmäla personalbehov till arbetsförmedlingen) och den avslutas när företaget anställer en sökande till platsen. Arbetskraftsbrist föreligger först om arbetsgivaren inte hinner

rekrytera en person i så god tid att personen också kan börja den dag som arbetsgivaren önskar. Företaget har då arbetskraftbrist (en ledig plats som kan tillträdas omedelbart) från och med önskad tillträdesdag fram till faktisk tillträdesdag.

Behovet av vakansstatistik togs även upp i Utredningen om ett förstärkt förlikningsmannainstitut (SOU 1997:164) under avsnittet "Forskningens behov". Det finns enligt utredningen ett starkt behov inom forskningen att kunna koppla samman individuella löneuppgifter med andra variabler som kan ha betydelse. Dessa bakgrundsvariabler kan avse dels individen själv och dels företaget. Av särskilt intresse är att kunna mäta graden av under- och övrefterfrågan på arbetskraft i det företag som individen är verksam. Arbetslösheten som ofta används som indikator för läget på arbetsmarknaden är på företagsnivå inte så relevant. Mer adekvat vore att fråga om vakanser hos företagen som indikator på arbetskraftsefterfrågan.

Uppgiftslämnarfrågor avseende vakansstatistiken

Historik

På uppdrag från bl.a. AMS påbörjade SCB förberedelserna under 1999 inför en löpande vakansundersökning. Tillsammans med AMS, KI, IFAU och SOFI skickades en skrivelse till näringsdepartementet 1999-06-30, i vilken man föreslog att den befintliga kortperiodiska sysselsättningsstatistiken (KS) skulle utökas med insamling av uppgifter om vakanser. Förslaget om utökning tillstyrktes som ovan nämnts av regeringen i vårpropositionen 2000 och SCB fick ett anslag för att producera en löpande officiell vakansstatistik från och med tredje kvartalet 2000.

Undersökningen testades i två olika fokusgrupper där representanter från uppgiftslämnarna fick ge sina synpunkter på respektive enkätförslag. Dessa synpunkter togs i beaktande och en reviderad enkätversion skickades ut i en pilotstudie till ett urval (ca 140 företag) av uppgiftslämnare som representerade alla storlekar av företag inom den privata sektorn. NNR informerades om detta och ett samrådsprotokoll skrevs. När sedan beslutet togs i vårpropositionen om att SCB skulle producera löpande vakansstatistik skickades ett förhandsbrev ut till de utvalda företagen för att förbereda insamlingen från och med juli 2000. Ett förnyat samråd hölls med NNR där bl.a. införande av ett obligatorium diskuterades. De hade inte något att invända ifråga om ett framtida införande. Ett antal företagsbesök hölls under det första halvåret där även NNR blev inbjudna. Vid dessa besök framkom att många av de största företagen inte skulle lämna in uppgifterna förrän en uppgiftslämnarplikt infördes.

Inför utvidgningen av undersökningen till att även omfatta den offentliga sektorn från och med första kvartalet 2001 hade SCB ett samråd enligt förordningen (1982:668) med Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet. Arbetsgivarverket blev samtidigt informerade. I dessa samråd diskuterades bl.a. införandet av obligatorisk

uppgiftslämnarplikt. De hade inte något att invända ifråga om ett framtida införande.

Prop. 2002/03:95
Bilaga 2

Begreppet sysselsättning i 7 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken ha ansetts inte inrymma även uppgift om vakanser. För att uppgiftsskyldigheten skall kunna åberopas är en ändring av lagen tvungen att komma till stånd. Regeringen har också, i bl.a. prop. 2000/01:27 En ny statistiklagstiftning, framhållit att i de fall statistik utgör officiell statistik bör uppgiftsinsamlingen vara förenad med uppgiftsskyldighet (se prop. s. 39).

Uppgiftslämnarbörda

Vid samrådet med NNR bestämdes det att SCB skulle minska sitt urval med ca 3 000 företag. Det var framförallt företag med färre än 100 anställda som togs bort från urvalet. Samtidigt slogs två frågor ihop avseende frånvarorsaker på den befintliga KS-undersökningen vilken baseras på samma urval som vakansstatistiken.

Den tidsåtgång som beräknas i och med införandet av kvartalsvis vakansstatistik är ca 15 100 timmar för den årliga produktionen för samtliga uppgiftslämnare, vilket i genomsnitt motsvarar ca 27 minuter per arbetsgivare och år. Beräkningen är baserad på följande antaganden:

För befintlig kvartalsvis KS-undersökning inom privat sektor beräknas en svarstid för hela årsproduktionen till ca 54 000 timmar, vilket baseras på en genomsnittlig svarstid på 2 timmar per arbetsgivare och år, för år 2000. Naturligtvis skiljer sig svarstiden kraftigt mellan små arbetsgivare med få anställda och stora arbetsgivare med många anställda. Dessutom byts ca 20 procent av urvalet ut en gång per halvår. KS-undersökningen bestod år 2000 av ca 27 000 uppgiftslämnare per kvartal och 26 stycken rutor på enkäten att fylla i. Den nya vakansundersökningen består av samma antal uppgiftslämnare som KS-undersökningen och 6 stycken rutor på enkäten att fylla i. Tidsåtgången skulle således bli $54000 \cdot 6/26$ vilket är ca 12 400 timmar i svarstid under ett år för vakansundersökningen. Samtidigt har tidsåtgången minskat för den befintliga KS-undersökningen i och med minskningen av urvalet med ca 3 000 arbetsställen samt att två frågor slogs ihop avseende frånvarorsaker. Denna minskning av tidsåtgången beräknas till ca 10 100 timmar per år ($54000 \cdot 3000/27000=6000$ och $54000 \cdot 2/26=4100$). Tidsåtgången för den offentliga sektorn beräknas till ca 2 700 timmar per år utifrån samma antaganden.

I stället för att lämna in statistiken på blankett arbetar SCB aktivt med att ta fram andra alternativ för arbetsgivarna. Exempelvis kan nämnas ett samarbete med RFV där insamlingen görs via en webbapplikation som kommer att testas och utvärderas. Kontakter har hållits med systemleverantörer till PA-system där möjligheter utarbetas för att ta ut statistiken direkt ur dessa system.

Uppgiftslämnarkontakter

Kontinuerligt anordnar SCB möten med de större arbetsgivarna för att diskutera uppgiftslämnarfrågor och då specifikt gällande den nya vakansstatistiken. I de dagliga kontakterna med uppgiftslämnare uppmanas de att lämna synpunkter och kommentarer på enkäter och vägledning i syfte att förbättra dessa för att underlätta det framtida ifyllandet. Återrapportering av det redovisade resultatet sker kontinuerligt till uppgiftslämnarna via följebrevet.

Krav från Eurostat

I ett förslag till en förordning föreslår Eurostat att medlemsländerna inför en vakansstatistik som är betydligt mer omfattande än den som SCB genomför. SCB har aktivt i sitt svar försökt förmå dem att minska omfattningen av undersökningen och i stället försöka hitta alternativa lösningar som att använda befintlig statistik för att underlätta för uppgiftslämnarbördan.

Bortfallsproblem i nuvarande undersökning

Problemet med bortfallet i vakansundersökningen är i första hand bland de större företagen samt arbetsgivarna inom den offentliga sektorn. Flera av dessa arbetsgivare har informerat oss att de inte tänker lämna in statistiken förrän uppgiftslämnarplikt

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2002/03:95
Bilaga 3

Efter remiss har yttranden över Statistiska centralbyråns skrivelse och konsekvensanalys avgetts av Datainspektionen, Riksrevisionsverket, Ekonomistyrningsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Konjunkturinstitutet, Medlingsinstitutet, Institutet för social forskning, Sveriges riksbank, Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Landsorganisationen, Tjänstemännens centralorganisation, Näringslivets nämnd för regelgranskning och Företagarnas riksorganisation.

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Sveriges akademikers centralorganisation, Svenskt näringsliv och Svensk handel har avstått från att avge yttrande.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 mars 2003

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Ulvskog, Lindh, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson J. O., Sommestad, Nykvist, Lund, Andnor, Nuder, Johansson, Hallengren, Björklund

Föredragande: statsrådet Lund

Regeringen beslutar proposition 2002/03:95 Vakansstatistik